

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

3. základní škola Štětí, Ostrovní 300, okres Litoměřice

Ostrovní 300
411 08 Štětí

Identifikátor školy: 600 081 851

Zřizovatel: Město Štětí

Školský úřad Litoměřice, Na Valech 525

Termín konání inspekce: 1. - 3. listopadu 1999

Čj.	066 762/99-5021
Signatura	of2ct102

Základní škola ve Štětí zařazena do sítě škol pod. č. j. 28/99 v Litoměřicích dne 11. února 1999. I stupeň i II. stupeň se učí podle vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2. Škola má udělenou právní subjektivitu od 1. ledna 1996, od města Štětí získala objekt do bezplatného nájmu. Budova je pavilónového typu, třípodlažní, s velkou užitkovou a okrasnou zahradou a sportovním areálem. Škola má značné kapacitní rezervy. Podle zřizovací listiny je kapacita školy 750 žáků, v současné době je ve škole 394 žáků. Volnou kapacitu škola využívá k pronajímání.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk

K hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce byly využity poznatky z hospitací (pět hodin na 1. stupni a čtyři hodiny na 2. stupni), písemných prací žáků a rozhovoru s učiteli a vedením školy.

1. stupeň

Výuka v uvedených třídách probíhala v souladu s osnovami, které jsou rozpracovány v tematických plánech. Méně kvalitně je zpracována část věnována čtení a literární výchově a málo vypovídající jsou i zápisy v třídních knihách, takže nelze jednoznačně usoudit, zda jsou osnovy ze čtení a literární výchovy plněny v plném rozsahu.

Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování a o způsobech práce s těmito dětmi.

Materiální zajištění vzhledem k probíranému učivu bylo dobré, mnohé používané pomůcky si učitelé vyrábějí nebo kopírují sami. Kromě prvních tříd, ve kterých je instalován nový nábytek, jsou učebny vybaveny starším odpovídajícím nábytkem. Třídy jsou účelně vyzdobeny především pomůckami k výuce a pracemi žáků. Rušivě působí nedostatečná izolace mezi třídami. Dodržování zásad psychohygieny napomáhalo zařazování relaxačních chviliek, popř. změna temporytmu.

Používané metody a formy práce i struktura hodin odpovídaly výukovým cílům a věku žáků. Střídání činností, laskavý přístup, průběžná motivace a respektování osobnosti žáků kladně ovlivňovaly aktivitu žáků, zájem o probírané učivo a snahu o uplatnění. Při řešení úkolů poskytovali vyučující žákům pomoc, oceňovali jejich snahu o pokrok, převažovalo pozitivní hodnocení. Přiměřená pozornost je věnována rozvoji slovní zásoby, grafické úpravě písemných prací. Soustavnou péči je třeba věnovat dodržování psychohygieny psaní.

Zajímavá byla hodina čtení a literární výchovy s návazností na slohové učivo ve třetím ročníku s důrazem na vzájemnou spolupráci a s využitím dramatizace a maňáskového divadla. Žáci prvních ročníků si v průběhu dvou měsíců osvojili řadu dovedností a návyků, respektují pravidla školní práce. V pátém ročníku jsou žáci vedeni k práci s chybou, k systematickému odůvodňování pravopisných jevů.

Komunikace je založena na vzájemné důvěře, dodržování dohodnutých pravidel, k nežádoucím projevům v chování žáků v průběhu inspekce nedocházelo.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem je výuka českého jazyka celkově hodnocena jako velmi dobrá.

II. stupeň

Hospitace proběhly ve čtyřech hodinách českého jazyka. Učivo mají učitele rozpracováno do tematických plánů. Členění učiva (především mluvnického) do jednotlivých ročníků neodpovídá vždy učebním osnovám Základní školy, neboť vyučující se při jejich sestavování řídili spíše používanou učebnicí. Dochází tak k některým neodůvodněným přesunům učiva, např. v 6. ročníku se probíralo náročné učivo o spodobě znělosti, které je v osnovách zařazeno až v 9. ročníku. Tematicko-časové plány literatury se většinou omezují na uvedení názvu kapitoly a stránky v používané učebnici, v zápisech v třídních knihách se uvádí pouze autor a název ukázky, takže nelze spolehlivě doložit plnění osnov a zajištění kontinuity mezi jednotlivými ročníky. Vyučující jsou informováni o žácích s poruchami učení a chování a např. při hodnocení pravopisu používají pro tyto žáky odlišný způsob hodnocení.

Výuku českého jazyka na druhém stupni zajišťují tři vyučující, dvě s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedna bez odborné i pedagogické způsobilosti s dlouholetou zkušeností s výukou na 2. stupni ZŠ.

V hodinách používali žáci hlavně učebnici a sešit, k dispozici měli některé procvičovací materiály. Těch ale není mnoho, a tak si učitelé často vypomáhají tvorbou vlastních materiálů a kopírováním. Škola má nedostatek jazykových příruček (jen jedna sada Pravidel, stará vydání Stručné mluvnice české, slovníky maximálně v jednom nebo dvou exemplářích), takže vyučující mohou v této oblasti jen s obtížemi plnit osnovy.

Všechny navštívené hodiny byly připravené, jejich struktura odpovídala věku žáků. Hodiny měly tradiční charakter, tj. písemné a ústní opakování, výklad nového učiva, (zpravidla formou řízeného rozhovoru nebo práce s knihou) a procvičení. Kromě hodiny mluvnice v 9. ročníku, kde žáci část hodiny pracovali ve skupinách, používali vyučující hromadné formy práce s celou třídou. V hodinách nebyla věnována zvláštní pozornost žákům talentovaným ani zaostávajícím, všichni řešili stejně náročné úkoly. Tento způsob práce byl pro žáky málo motivující a výsledkem byla nižší efektivita hodin s klesající aktivitou zaostávajících žáků.

V ústním i písemném projevu jsou žáci důsledně vedeni k odůvodňování pravopisných jevů, k práci s chybou, zajištěna je zpětná vazba. Přiměřená pozornost je věnována grafické úpravě v sešitech.

Vyučující působili vyrovnaným dojmem, se žáky jednali klidně, v hodinách panovala příznivá atmosféra. Žáci respektovali dohodnutá pravidla, reagovali na všechny pokyny vyučujících, nedocházelo k projevům nekázně.

Výuku českého jazyka na druhém stupni lze hodnotit ještě jako dobrou.

Blok přírodovědných předmětů

Kvalita vzdělávání v přírodovědných předmětech je hodnocena na základě hospitací v hodinách předmětů: matematika, zeměpis, přírodopis, chemie, fyzika, prvouka, vlastivěda. Hospitace proběhly v 18 hodinách přírodovědných předmětů, na kterých se podílelo celkem jedenáct vyučujících prvního a druhého stupně ZŠ.

Plánování a příprava výuky v předmětech přírodovědného bloku hodnotí ČŠI jako velmi dobrou. Ve všech zhlédnutých hodinách odpovídalo probírané učivo časově-tematickým plánům vyučujících. Řazení učiva odpovídá používaným učebnicím a až na drobné odchylky není v rozporu s osnovami vzdělávacího dokumentu Základní škola. Ještě lepší orientaci ve vzdělávacím dokumentu by pomohlo vybavení každého vyučujícího příručkou vzdělávacího dokumentu ZŠ včetně dodatků. Kopírované části jednotlivých ročníků nebo předmětů ztrácejí celistvost pohledu na uvedený dokument a práci s ním.

Personální podmínky výuky hodnotí ČŠI jako dobré. Na I. stupni všichni vyučující mají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost a stejným způsobem je zajištěna výuka matematiky i přírodopisu na II. stupni. V současné době výuka fyziky, zeměpisu a chemie probíhá bez odborné i pedagogické způsobilosti, ale jedna vyučující si doplňuje odbornou způsobilost, druhá má aprobaci příbuznou odborností předmětu, který vyučuje.

Materiální podmínky výuky přírodovědných předmětů hodnotí ČŠI jako velmi dobré. Škola disponuje dostatečnou pomůckovou základnou pro výuku přírodovědných předmětů. Pozitivem je zachování učeben fyziky, chemie, přírodopisu. K dispozici byla audiovizuální technika. Slunečná strana školy má možnost zatemnění. Využívání pomůcek a techniky v hodinách bylo běžné. Žáci mají možnost poznávat, manipulovat s pomůckami.

Některé třídy 1. stupně jsou vybaveny novým školním nábytkem. Třídy na I. stupni působí esteticky, každá třída má svojí identitu a jejich prostředí je podnětné. Opakem jsou třídy druhého stupně, které nevytvářejí dostatečné emocionálně podnětné prostředí.

Celkově hodnotí ČŠI psychohygienické podmínky, organizaci, formy a metody výuky jako dobré. Ve sledovaných hodinách převažovaly hodiny frontálně vedené, přesto se jednalo o hodiny, které byly pro žáky přínosem. Vyučující se snažili respektovat věkové zvláštnosti žáků. Úroveň hodnocení hodin výrazně pozitivně ovlivnily hodiny hospitované na 1. stupni ZŠ. Zde bylo výrazně pamatováno na psychohygienu vyučovacího procesu. Měnily se způsoby práce, žáci mohli relaxovat a spolu s vyučujícími dotvářeli hodiny. Na druhém stupni ZŠ těchto bohatých forem pozvolna ubývá a jen ojediněle byla prováděna analýza chyb žáků.

Motivace a hodnocení hodnotí ČŠI jako velmi dobrou. Ve všech hodinách byla patrná snaha vyučujících o motivaci a hodnocení. Účinek a dopad této snahy na žáky se snižuje s narůstajícím věkem žáků. Hodnocení odpovídalo výkonům žáků a mělo motivační charakter.

Interakci a komunikaci v hodinách přírodovědných předmětů hodnotí ČŠI jako velmi dobrou. Stejně jako motivace a hodnocení, tak i interakce a komunikace klesá s narůstajícím věkem žáků. Od radostné a spolupracující činnosti žáků v nižších třídách až k nezájmu některých žáků na 2. stupni ZŠ. Přesto se podařilo i na druhém stupni vyučujícím vést hodiny takovým způsobem, že část nespolupracujících žáků nepřekročila hranice nerušivého, avšak nespolupracujícího chování. Přístup všech vyučujících k žákům byl klidný, přátelský, komunikace byla oboustranná a neformální. Někdy chyběla větší důslednost ve vztahu ke slabším žákům.

Celkově hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání v bloku přírodovědných předmětů jako dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování výchovně vzdělávacího procesu vychází z analýzy podmínek školy a současného stavu. O změně vzdělávacího programu škola neuvažuje. Ředitel školy (dále jen ŘŠ) předložil dobře zpracovaný roční plán, který je postupně rozpracován na jednotlivé úkoly do měsíčních plánů. Plánováno je šest pedagogický rad. Provozní porady jsou organizovány podle potřeby školy tak, aby zbytečně nezatěžovaly pracovníky školy. Termíny těchto porad nejsou pevně stanoveny. Dle vyjádření ŘŠ je jejich frekvence jednou za 14 dní.

Výuka probíhá podle dobře zpracovaného učebního plánu. Provedené úpravy jsou v souladu s předpisy a realizace učebního plánu odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu Základní škola.

Plánování postihuje všechny oblasti činnosti školy a je systematické. V této oblasti hodnotí ČŠI školu jako velmi dobrou.

Organizování

Organizační struktura je stanovena. ŘŠ byl jmenován do funkce k 1. lednu 1995 a má odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Na plnění výchovně vzdělávacího procesu se podílí 24 pedagogických pracovníků (včetně zástupkyně ŘŠ) a čtyři vychovatelky školní družiny. Z 71,7 % je vyučování zajištěno odborně a pedagogicky způsobilými učiteli, 16 % učiteli pouze pedagogicky způsobilými a 12,3 % výuky je zajištěno učiteli bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Chod školy se řídí velmi dobře zpracovanými vnitřními normami, mezi které patří organizační řád, vnitřní předpis školy a pracovní řád. Kompetence pracovníků jsou přesně vymezeny. Život školy se řídí kvalitně zpracovaným školním řádem, který je veřejně přístupný. Poradním orgánem ŘŠ je pedagogická rada. Dále na škole pracují předmětové komise.

Škole vede předepsanou povinnou dokumentaci. K vedení jednotlivých typů dokumentace se používají předepsané tiskopisy a je vedena pečlivě. Kromě písemné formy existuje i počítačová agenda. Doporučení je pouze ke způsobu vedení zápisů z pedagogických rad, které nemají obecné náležitosti zápisu. Nedá se z nich určit, kdo se porad účastnil a chybí ověření zápisů účastníky porad nebo určenými ověřovateli zápisu. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Informace uvnitř školy jsou předávány na pedagogických a provozních poradách. Vedení školy je v každodenním kontaktu s vyučujícími, kteří se pravidelně scházejí o velké přestávce ve sborovně, kde jim jsou předávány aktuální informace.

Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování pravidelně 3 x ročně na třídních schůzkách. Průběžné informace o prospěchu jsou zaznamenávány do žákovských knížek. Závažné skutečnosti a výchovné problémy jsou oznámeny písemně, řešeny s rodiči ve škole. Tato činnost je koordinována výchovným poradcem, který má stanovené konzultační hodiny.

Pro žáky se speciálními potřebami je zajištěna kvalitní ambulantní péče v úzké spolupráci s PPP a SPC. Na školu docházejí i žáci z jiných škol. Ve spolupráci s SPC ředitel školy poskytuje ambulantní péči dětem předškolního věku.

Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně, která je v objektu školy.

Jedním ze způsobů, jak se škola prezentuje na veřejnosti je např. promítání videokazety o škole v obchodním domě, vydávání školního časopisu a účast žáků na olympiádách a soutěžích.

Organizační struktura má dobrou úroveň a poskytuje předpoklady pro zdárnou práci. V této oblasti ČŠI hodnotí školu jako dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy má stanovena kritéria pro přiznání osobních příplatků. Přidělení osobních příplatků a odměn je diferencované dle stanovených kritérií, s kterými byli všichni pracovníci seznámeni. Práce všech pracovníků je vyhodnocována vždy jednou za půl roku.

Vedení školy vytváří podmínky a podporuje práci učitelů, která je nad rámec vymezených povinností např. vydávání školního časopisu pod vedením vyučujícího českého jazyka. Škola nabízí žákům nepovinné předměty: zdravotní tělesná výchova nebo pohybové a sportovní aktivity nebo práci v kroužcích. V tomto školním roce škola připravuje školní akademii.

Vyučující jsou informováni o akcích pořádaných SIVem Litoměřice a mohou se podle svých

potřeb a zájmů těchto školení, přednášek účastnit. Vedení podporuje účast na těchto akcích.

Vedení a motivování pracovníků ČŠI hodnotí jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Vedení má vytvořený systém kontrol činnosti celé školy, kontroly jsou pravidelně prováděny a ze zjištěných skutečností jsou přijímány závěry. Při kontrole vyplňování katalogových listů žáků, třídních knih, žákovských knížek nebyly shledány nedostatky, ale chybí důsledná kontrola obsahu zápisů v třídních knihách viz. zpráva ČŠI z českého jazyka. Ve všech prostorách školy bylo v době inspekce čisto, dozory o přestávkách vykonávány.

Plán hospitací je vedením písemně vypracován. Hospitační záznamy jsou vedeny a učitelé mají možnost se k zápisu vyjádřit. Do termínu konání inspekce byly provedeny hospitace u začínajících učitelů. Ze zápisů není jednoznačně patrný záměr (cíl) hospitace, ten je formulován obecně a neurčitě.

Určité rezervy jsou v práci předmětových komisí, např. v oblasti koordinace výuky mezi jednotlivými ročníky v ČJ.

Škola má vytvořený funkční kontrolní systém, který pokrývá celé spektrum činnosti školy.

V oblasti řízení ČŠI hodnotí školu jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství zajišťuje učitelka s příslušným odborným vzděláním. Rozsah i obsah je dán náplní zpracovanou ředitelem školy. Postihuje tyto oblasti života školy:

1. práce s žáky se specifickými problémy
2. integrování žáci
3. profesionální orientace žáků.

Její práce je systematická, vychází z ročního plánu.

Dalšími partnery výchovného poradce jsou rodiče, žáci, PPP, SPC, policie ČR, Úřad práce a sociální odbor městského úřadu. V současné době plní výchovná poradkyně i funkci protidrogového koordinátora.

Práce výchovné poradkyně je koncepční, funkční a je v naprostém souladu s potřebami žáků a školy. Její činnost ČŠI hodnotí jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy,
- učební plány, učební osnovy, tematicko-časové plány,
- plán práce školního roku 1999/2000,
- zahajovací výkaz školy,
- výroční zpráva školy za školní rok 1998/99,

- hospitační záznamy,
- podpurná dokumentace ředitele školy z oblasti řídicí činnosti.

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva

- pozitivní atmosféra na škole,
- využití motivace na 1. stupni,
- estetický vzhled učeben na prvním stupni.

Výrazná negativa

- nedostatečné vybavení kabinetu českého jazyka jazykovými příručkami,
- nedostatky zjištěné v plánování výuky českého jazyka.

Doporučení

- * zajistit kontinuitu výuky literární výchovy na 2. stupni,
- * zkonkretizovat obsah zápisů v třídních knihách,
- * postupně doplnit kabinet českého jazyka jazykovými příručkami,
- * při tvorbě tematických plánů z českého jazyka respektovat osnovy a členění učiva do jednotlivých ročníků, případné přesuny důkladně uvážit,
- * aby vyučující na druhém stupni ZŠ více se zaměřili na práci s chybou, průběžné hodnocení využívat k pozitivní motivaci a střídali formy práce popřípadě i metody vyučování.

Podle výše uvedených zjištění ČŠI hodnotí činnost školy ve sledovaných oblastech jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Heřmánková	V. Heřmánková v. r.
Členové týmu	Marta Dolinská	Marta. Dolinská v. r.
	Mgr. Petr Salač	Petr Salač v. r.

V Ústí nad Labem dne 11. listopadu 1999

Přílohy ----

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 11. 1999

Razítko

Ředitel školy V. Hladík

Podpis

V. Hladík..v. r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	10. 12. 1999	066 818/99-5021
Zřizovatel	10. 12. 1999	066 818/99-5021
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	nebyly podány